

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
OMAN SULTANLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
ÇEVRE KORUMA ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olup;

Türkiye ve Oman halkları arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmek ve çevreyi korumak amacıyla işbirliğini geliştirmek yolundaki isteklerini ifade ederek;

Bugünkü ve gelecek kuşakların sağlığı ve refahı açısından, çevrenin korunması ve iyileştirilmesinde, sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının önemini kabul ederek;

Doğal kaynakların ve çevrenin korunmasının bilimsel, teknik ve teknolojik açılardan yakın işbirliği gerektirdiğinin bilincinde olarak;

Küresel düzeydeki çevre konularının uygun çözümlere kavuşması için çevre politikaları ve uygulamalarının önemini tanıyarak;

Çevre politikası geliştirilmesi konusundaki işbirliğinden her iki Tarafın önemli ortak yararlar sağlayacağını kabul ederek;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Taraflar çevrenin korunması ve doğa koruma alanlarında eşitlik, mütekabiliyet ve karşılıklı yarar esaslarına dayalı olarak işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 2

Her iki Tarafın özel ilgi gösterdiği çevre koruma konuları aşağıdadır:

1. Balast suyunu bertaraf etme yöntemleri ve deniz kirliliğinin önlenmesi konularında bilgi değişimi;
2. Endüstriyel ve evsel atık suyun arıtılmasına ilişkin teknolojik bilgilerin transferi;
3. Yerel düzeydeki çevre yönetiminin yasal, teknik ve idari yönleri ile ulusal çevre mevzuatı uygulamalarına ilişkin bilgi değişimi;

4. Özellikle Afrika'da Ciddi Kuraklık ve/veya Çölleşmeye Maruz Ülkelerde Çölleşme ile Mücadele için Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (UNCCD), Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (UNCBD) ve Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (CITES) gibi çevre ve doğa korumaya ilişkin uluslararası sözleşmelerin uygulanmasına yönelik ortak programların geliştirilmesi;
5. Hava, toprak ve su kirliliğinin önlenmesi teknolojileri ile katkı, tehlikeli ve tıbbi atıkların bertaraf edilme yöntemlerine ilişkin seminer ve toplantılar düzenlenmesi.

MADDE 3

İşbu Anlaşma'nın uygulanması için özellikle aşağıdaki işbirliği yöntemleri gözönüne alınacaktır;

1. Karşılıklı ilgi ve yarar esasına dayalı çevresel politika konularını görüşmek üzere toplantılar düzenlemek;
2. Araştırma Kuruluşlarıyla eşgüdüm halinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) uygulamalarına yönelik bilgilerin, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin verilerin ve deneyimlerin değişimi;
3. İşbu Anlaşma'nın 2. Maddesi'nde belirtilen konuları görüşmek üzere uzmanların, teknisyenlerin ya da diğer resmi görevlilerin karşılıklı bilimsel ziyaretleri;
4. Ortak eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanması. Bu eğitimler, atık suyun yeniden kullanımı ve diğer teknik programları içerebilir. Taraflar herhangi bir faaliyet organize ettiğinde, iştirakçi delegasyonun uluslararası uçak ücreti hariç bütün masraflarını karşılayacaklardır.

MADDE 4

1. Her bir Taraf, işbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin yönetiminden sorumlu olmak üzere bir ulusal koordinatör tayin edecek ve diğer Tarafa ulusal koordinatörün ismini bildirecektir. Taraflar, birbirlerine gerektiğinde yazılı bildirimde bulunarak ulusal koordinatörün yerine başka birini vekil atayabileceklerdir.
2. İşbu Anlaşma'nın hükümleri kapsamında işbirliğinin sonuçlarını gözden geçirmek amacıyla, mutabık kalındığı veçhile, ulusal koordinatörler için ortak toplantılar düzenlenecektir. Her bir Taraf, işbu Anlaşma kapsamındaki işbirliğinin, iki Taraf arasındaki diğer işbirliği programları ile uyumlu bir şekilde iç koordinasyonunu sağlamayı garanti edecektir.

MADDE 5

Taraflar işbu Anlaşma çerçevesindeki işbirliği faaliyetlerine katılımları için Hükümet kuruluşlarına, akademik enstitülere, özel sektöre ve hükümet dışı kuruluşlara davette bulunabilirler.

MADDE 6

1. İşbu Anlaşma'nın hiçbir hükmü, Tarafların uluslararası hukuka göre yapılmış diğer Anlaşmalardan doğan mevcut hak ve sorumluluklarını etkileyecek şekilde yorumlanamaz.
2. İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin uygulamaları, her iki ülkede bu amaçla tahsis edilmiş uygun fonların ve uygulanabilir yasa ve yönetmeliklerin mevcudiyetine tabi olacaktır.

MADDE 7

İşbu Anlaşma'nın yorumlanması ya da uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında müzakere yoluyla çözülecektir.

MADDE 8

İşbu Anlaşma, ilgili Tarafların birbirlerine Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için ulusal yasal gerekliliklerini tamamladıklarını diplomatik nota değişimi yoluyla bildirdikleri günü takip eden tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE 9

İşbu Anlaşma, beş yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Bu sürenin bitiminden en az üç ay önceden Taraflardan biri diplomatik kanallarla yazılı olarak diğer Tarafa aksini belirtmedikçe Anlaşma beş yıl süreyle otomatik olarak yenilenecektir. İşbu Anlaşma'nın sona ermesi, Anlaşma kapsamında yapılmış düzenlemelerin ve onaylanmış kontratların geçerliliğini etkilemeyecektir.

13 Ocak 2004 tarihinde Muskat'ta, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit olarak geçerli olmak üzere, üçer nüsha olarak imzalanmıştır. Bu Anlaşma'nın yorumlanması konusunda farklılık doğması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

OMAN SULTANLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA

Prof. Dr. Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

Mohammed bin Nasser Al KHUSAIBI
Ulusal Ekonomi Bakanlığı Genel Sekreteri

اتفاقية بين الجمهورية التركية و سلطنة عمان

بشأن

التعاون لحماية البيئة

إن حكومة الجمهورية التركية وحكومة سلطنة عمان وتدعيان فيما بعد - بالطرفين - ،
إذ تعبران عن رغبتهما في تقوية علاقات الصداقة القائمة بين الشعبين التركي والعُماني وفي
تطوير التعاون لحماية البيئة ،

وإذ تدركان أهمية مفهوم التنمية المستدامة في حماية وتحسين البيئة من أجل صحة ورفاهية
الأجيال الحالية والقادمة ،

وإذ تضعان نصب أعينهما مدى الحاجة إلى تعاون وثيق في النواحي العلمية والفنية
والتكنولوجية الخاصة بحماية البيئة وصون الطبيعة ،

وإذ تدركان أهمية السياسات والممارسات البيئية للتوصل إلى الحلول المناسبة لمواضيع البيئة
العالمية ،

وإذ تقران أهمية المنافع المشتركة التي يمكن الحصول عليها من خلال تعاون الطرفين في تطوير
السياسات البيئية ،

قد إتفقتا على ما يأتي :

مادة (١)

أن يتعاون الطرفان في مجالات حماية البيئة وصون الموارد الطبيعية على أساس من المساواة
والتبادلية والمنفعة المشتركة .

مادة (٢)

إن مجالات حماية البيئة التالية تعتبر ذات أهمية خاصة للطرفين :

أ- تبادل المعلومات الخاصة بطرق التخلص من المخلفات ، وذلك لمنع تصريف مياه التوازن في
البحر .

ب- نقل تكنولوجيا المعلومات لمعالجة مياه الصرف الصناعية والمنزلية .

ج- تبادل المعلومات الخاصة بتطبيق التشريعات البيئية الوطنية ، والقانونية والفنية
والأدوار الأخرى للإدارات المحلية في فيما يتعلق بالإدارة البيئية .

د- إعداد برامج مشتركة تتفق مع تنفيذ الاتفاقيات الدولية الخاصة بالبيئة وصون
الطبيعة مثل إتفاقية الأمم المتحدة لمكافحة التصحر في الدول التي تعاني من الجفاف
الشديد و/أو التصحر وبخاصة في أفريقيا ، وإتفاقية الأمم المتحدة بشأن التنوع
البيولوجي، وإتفاقية الأمم المتحدة بشأن الاتجار الدولي في أنواع الحيوانات والنباتات
البرية المهددة بالانقراض .

هـ تنظيم الندوات والاجتماعات المتعلقة بتكنولوجيا منع تلوث الهواء والتربة والمياه والتخلص من المخلفات الخطرة والطبية .

مادة (٣)

تؤخذ في الاعتبار بشكل خاص نماذج التعاون التالية لتنفيذ هذه الإتفاقية :-

أ - عقد إجتماعات لمناقشة التشريعات البيئية ذات الأهمية والمنفعة المشتركة .

ب - تبادل المعلومات والبيانات الخاصة بالبحوث وتطوير الأنشطة والتشريعات والممارسات البيئية والأحكام القانونية وكذلك تحليل وتقييم التأثيرات البيئية وعند الضرورة تنسيق أنشطة بحوث محددة .

ج- تبادل زيارات علمية للخبراء المختصين والفنيين والمسؤولين لمناقشة المواضيع المذكورة في المادة (٢) من هذه الإتفاقية .

د- إعداد وتنفيذ برامج تدريب مشتركة ، وقد يشمل هذا التدريب مجالات إعادة إستخدام مياه الصرف وغيرها من البرامج الفنية ، مع تحمل الدولة المنظمة نفقات الإقامة والإعاشة بدون تكاليف السفر .

مادة (٤)

أ- يقوم كل طرف بتخصيص منسق وطني ليكون مسؤولاً عن إدارة الأنشطة الواردة في هذه الإتفاقية ويقوم كذلك بإشعار الطرف الآخر بإسم المنسق الوطني . كما يجوز لأي من الطرفين تعيين منسق بديل في أي وقت بموجب إشعار خطي للطرف الآخر .

ب- بناء على الإتفاق المشترك ، يمكن أن يتم عقد الإجتماعات المشتركة للمنسقين ، وذلك لمراجعة نتائج التعاون لهذه الإتفاقية ، وعلى كل طرف التأكد من جانبه من تنسيق التعاون الوارد في هذه الإتفاقية مع البرامج التعاونية الأخرى بين الطرفين بطريقة مناسبة .

مادة (٥)

أ- يجوز لأي من الطرفين دعوة الجهات الحكومية والمؤسسات الأكاديمية والإقتصادية الخاصة والمنظمات غير الحكومية والمنظمات الدولية للمشاركة في الأنشطة التعاونية الواردة في هذه الإتفاقية .

مادة (٦)

أ- ينبغي ألا يفسر أي شئ في هذه الإتفاقية على أنه يضر بالحقوق والإلتزامات الحالية للأطراف الناجمة عن الإتفاقيات الأخرى بمقتضى القانون الدولي .

ب- تخضع الأنشطة الواردة في هذه الإتفاقية لتوفير التمويل اللازم ولأحكام القوانين واللوائح ذات الصلة في كل دولة ، على أن يتحمل كل طرف تكاليف مشاركته في هذه الإتفاقية ما لم يتم الإتفاق على خلاف ذلك .

مادة (٧)

في حالة نشوء أي خلاف بين الطرفين يتعلق بتفسير أو تنفيذ هذه الإتفاقية يسعى الطرفان إلى إيجاد حل له عن طريق التفاوض .

مادة (٨)

تسري هذه الإتفاقية إعتباراً من التاريخ الذي يلي تبادل المذكرات الدبلوماسية التي يقوم بموجبها بإشعار كل طرف الطرف الآخر بإستكمال المتطلبات الوطنية القانونية لتصبح هذه الإتفاقية سارية المفعول .

مادة (٩)

تسري هذه الإتفاقية لمدة خمس سنوات ، وبعد ذلك تمدد تلقائياً لمدة خمس سنوات تالية ما لم يقرر أي من الطرفين بالإشعار كتابة بإنهائها من خلال القنوات الدبلوماسية قبل ثلاثة أشهر من إنتهائها .

ولا يترتب على إنتضاء أجل هذه الإتفاقية أو إنهائها الساس بالترتيبات والعقود المبرمة في ظلها ، وطبقاً لأحكامها ستبقى هذه الاتفاقية سارية المفعول لاستكمال تطبيق هذه الترتيبات والعقود .

أبرمت في مسقط بتاريخ ٢٠ من ذي القعدة ١٤٢٤هـ الموافق ١٣ من يناير ٢٠٠٤م من ثلاث نسخ أصلية باللغات التركية و العربية والإنجليزية وجميعها متساوية الحجج ، وفي حالة الإختلاف في التفسير يعتد بالنص الإنجليزي .

عن حكومة سلطنة عمان

عن حكومة الجمهورية التركية

محمد بن ناصر الخصيبي
أمين عام وزارة الاقتصاد الوطني

البروفيسور الدكتور/ بشرى أطالاي
وزير الدولة

**AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE SULTANATE OF OMAN
CONCERNING THE COOPERATION ON ENVIRONMENTAL
PROTECTION**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Sultanate of Oman hereinafter referred to as "the Parties";

Expressing their desire to strengthen the friendly relations between the Turkish and Omani people and to develop cooperation to protect the environment;

Recognizing the significance of the sustainable development approach for the protection and improvement of the environment for the health and well-being of the present and future generations;

Bearing in mind the need for close cooperation on scientific, technical and technological aspects of the protection of environment and conservation of nature.

Recognizing the importance of environmental policies and practices for achieving adequate solutions for global environmental issues;

Acknowledging that significant mutual benefits can be derived by both Parties through the cooperation in environmental policy development;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

The Parties shall cooperate in the fields of environmental protection and conservation on the basis of equality, reciprocity and mutual benefits.

ARTICLE 2

The following fields of environmental protection are of particular interest to both Parties:

1. Exchange of information on disposal methods of ballast water and the prevention of marine pollution;
2. Transfer of technological information for the treatment of industrial and domestic waste water;
3. Exchange of information on enforcement of national environmental legislation and legal, technical and administrative aspects of environmental management at local level;

4. Developing joint programmes in accordance with the implementation of the international conventions on environment and nature conservation such as UN Convention to Combat Desertification in Those Countries Experiencing Serious Drought and/or Desertification, particularly in Africa (UNCCD), UN Convention on Biological Diversity (CBD) and UN Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES);
5. Organising seminars and meetings on air, soil and water pollution prevention technologies and disposal methods of solid, hazardous and medical wastes.

ARTICLE 3

For the implementation of this Agreement the following forms of cooperation shall be considered in particular;

1. To organize meetings to discuss environmental policy issues which are of mutual interest and benefit;
2. Exchange of information, data on research and development activities and experience on Environmental Impact Assessment (EIA) implementations with the coordination of Research Institutions.
3. Exchange of scientific visits of specialized experts, technicians or other officials to discuss the subjects mentioned in Article 2 of this Agreement.
4. Preparation and implementation of joint training programmes. This training may include areas such as sewage water reuse and other technical programmes. When Parties organize any activity they will bear all expenses of participating delegation except international air fare.

ARTICLE 4

1. Each party shall designate a national coordinator to be responsible for the management of activities under this Agreement and notify to the other Party the name of the national coordinator. The Parties may designate a substitute of the national coordinator at any time upon written notice to the other Party.
2. As mutually agreed, joint meetings of the national coordinators shall be arranged to review the results of the cooperation within this Agreement. Each Party shall ensure for itself appropriate internal coordination of cooperation under this Agreement with other cooperative programmes between the two Parties.

ARTICLE 5

The Parties may call upon Government authorities, academic institutions, private economic enterprises and non-governmental organizations to take part in the cooperative activities under this Agreement.

ARTICLE 6

1. Nothing in this Agreement shall be interpreted to prejudice the existing rights and obligations of the Parties arising from other Agreements under international law.
2. Implementations of the activities under this Agreement shall be subject to the availability of appropriate funds and relevant laws and regulations in each country.

ARTICLE 7

Any dispute that may arise from interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by negotiation between the Parties.

ARTICLE 8

This Agreement shall enter into force on date the following day of the exchanges of diplomatic notification by which the Contracting Parties inform each other that their national legal requirements for its entry into force have been completed.

ARTICLE 9

This Agreement shall remain in force for a period of five years. It shall, thereafter, be automatically renewed for a successive period of five years unless denounced in writing through diplomatic channels by either Party not later than three months prior to the expiration of this period. The termination of this Agreement shall not affect the validity of any arrangements made and contracts ratified under this Agreement.

Done in Muscat on January 13, 2004 in Turkish, Arabic and English languages, each in three copies, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
SULTANATE OF OMAN**

Prof. Dr. Beşir ATALAY
Minister of State

Mohammed bin Nasser Al KHUSAIBI
Secretary General of the
Ministry of National Economy